

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

Quid sit Anima, opinio Platonis. Cap. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

ream esse: non esse accidens, sed substantiam. Verùm quæ sit hæc incorporea substantia, apprimè latet. Aristot. pro ea explicanda, summo perè in secundo de Anima laborauit: & præmissis variis distinctionibus dixit, eam esse actum primum corporis physici instrumentarij, siue potentia viui: insuper dixit, eam esse primum principium nutriendi, sentiendi, cogitandi, loco mouendi. Hæc profectò verè de quadam anima dicuntur; at non semper ei cõueniunt, veluti dum à crasso corpore seiungitur; nec conueniunt omni animæ, vt animæ Dæmonum, cælorum, & mûdi; nec naturam, & essentiam animæ patefaciunt; sed potiùs cuius anima sit, & quid efficiat: nam hoc præsertim cognoscere expetimus, quid sit actus, & perfectio hæc, quæ in nostro corpore reperitur, & nostrarum operationum est initium; qua de re nihil exactè explicant Peripatetici.

Quid sit Anima, opinio Platonis.

CAP. II.

Lato in Phædro, & io. de Legibus Animam esse dixit numerum se mouentem; quam definitionem sumpsit ex Philolao, Philolao ex Pythago. Peripatetici variis argumentis eam esse negligendam nituntur ostendere: sed quia ea definitio est obscura, ideo ab eius explicatione exordiar, vt inde appareat, inanes esse instantias omnes, quæ aduersus eam afferuntur.

Plato

Plato Pythagoram imitatus, per Mathematica iuuenibus tunc temporis familiarissima, res physicas explicare consuevit; ac per Geometrica præsertim res physicas, per Arithmetica res incorporeas declarauit: numeri enim magis conueniunt cum rebus abiunctis, magnitudines verò cum rebus corporeis. Et quoniã anima est mediæ cuiusdam conditionis, ideo per vtrunque eam explicandam esse censuit: quod optimè seruauit: nonnunquam enim eam explicauit per numerum, inueniens, esse numerum se mouentem: nonnunquam per figuram, & magnitudinem, vt in Timæo: dum in anima linearum interfectionem, & duplicè circulum considerauit. Explicans res physicas per mathematica, non censuit verè physica ex accidentibus mathematicis constare: sed vel per mathematica denotauit præcipuas illas mathematicorum rationes, & formas in præcedentibus explicatas; vel per condiciones rerum mathematicarum manifestare voluit analogia quadam condiciones rerum natura constantium. cum enim mathematica sint à materiæ fluxu, & inconstantia seiuncta; conditione quadam exacta, certa, exquisitaque participant, per quam maximè conferunt ad ingenij dispositionem, eleuationem, & rei latentis explicationem: & propterea, vt ad numerum pertinet, seruata analogia dicimus quinque inueniri subordinatos numeros; Diuinum, substantialem, animarium, naturalem,

& mathematicum: primus est vniformis, secundus immobilis, tertius se mouens, quartus ab alio motus, postremus imago aliorum, & externa eorum mensura. Diuinus consideratur in Deo in eminentia, vt in principio omnium: Substantialis cōuenit menti per Ideas, quæ essentia, vnitas, & ens primum dicitur: Animarius numerus, conuenit animæ per rationes: Naturalis, rebus Physicis per naturæ femina: Demum Mathematicus, qui imago est ab animâ rationali in phantasiâ expromptus. Anima est numerus, nō quantus, & mathematicus, sed animarius: est numerus, non quidem numerans, sed numeratus, seipsum generans, in seipsum conuersiuus: & quoniam ex numero harmonia confurgit, ideo etiam anima harmonia esse dicitur; non quidem harmonia partium corporis, neq; harmonia quantata in sono, vel in voce collocata: sed harmonia ex substantialibus suis numeris confurgens, in suis rationibus, & generibus eam constituentibus posita: ex qua, tâquam ex caussa, cū partium corporis, tum motuum, vocum, & sonorum prodit harmonia, harmoniæque iudicium; & inde confurgit voluptas, qua ob harmonias, tanquam ob res sibi familiares, afficitur anima. Ex his colligo; primò, quòd cū Plato in Phædone neget animam esse harmoniam, in Timæo eam esse harmoniam affirmet, sibi minimè aduersatur: negat esse harmoniâ quantam, vel ex partibus corporis confurgentem.

tem; asserit esse harmoniam, altero iam explicato modo. Colligo insuper non rectè à multis culpari Platonem, quia asseruerit animam esse vel harmoniam, vel numerum: ipsi enim respiciunt ad numerum vulgarem mathematicum, ad harmoniam quantam, & ad eam, quæ qualitas, vel accidens est: cùm Plato longè altiùs eleuatus, de eminentiore harmonia verba faciat.

Qualis Numerus conueniat Animæ.

CAP. III.

SI explicare vellem numeros, præportiones, medietatesque omnes animæ conuenientes; ac insuper eorum conditiones, analogias, & significationes; præter id quod nimium in longum protraheretur oratio, etiam rem ab aliis actam agerem. Nam Marsilius Ficinus, Proclus, Chalcidius, & alij in Academia accuratè versati cumulatissimè de re hac verba fecerunt. Propter eà ego in paucis solùm, & in eis quàm breuissimè immorabor. Conuenit varia consideratione animæ multiplex numerus. Primò in ea consideratur vnio, & vnitas, vt in proprio gradu particeps est diuinæ Vnitatis; ac etiam ratione suæ totalitatis; est enim vnum quoddam totum. Et quoniam triplex consideratur totum, vnum ante partes, aliud ex partibus confurgens, tertium in singulis partibus; anima singulis his modis totum est: ea est totum ante